

قصہ

شیریں فریاد

مصنف

منشی محمد اسماعیل سکھ کٹہ

تحصیل بکسر ضلع میرپور (انڈیا)

(مطبوعہ: دوسری پٹنگ پریس گجرات)

حمد باری تعالیٰ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آدم جن نامک ہر شے جیا جون نبھالی
بے پرواہ الہی مولا پر حقوں استغفار
کو تو لایف خداوندی دم ذکر چہار
اٹک پچھو تاوس پوٹا ہذا اداس
اسدی ذات قیم ہے خطہ احد اکارا
اندلی ہدی اکھنڈی جو تریف سوائی
عالم پر کل دے کل غیب پچھان
ہندی ہندی چاونڈا نکے ہر ہر جا
نہ عیانہ ناپا دس نہ کوئی رشتہ خویش
جنت کا رکھنوں کا فردا لے نار
برحق نبی رسول ہے افتد دام قبول
جبرائیل میکائیل روحی کیا سبحان
کر کے پیرا دین مکمل شافع بنی اعم

حمد نامک اور مذاش جو قدرت وادالی
ہر عالم داری ہے قدرت غفار
تو تہ تاب ہو کے ڈر دقت گزار
فکر حق غافل گزیر اک ساس
حسب قدر ہے قدرت سرجی کیا کل پسار
مثل مثل نہ لودھی ہے مثال الہی
علم تہی اندون ہر جا حاضر جان
جن نامک نس داسی موجود خدا
کافر میں کل دیا لہزار ہمیش
بیکی پادوں خوش ہے بدیاں عین ہزار
حشر قیامت آغا اسوچہ شک نہ ہوں
اک لکھ بھی ہزار دا آپے سی نکھیاں
اُپر نبی رسول دے ہوئی نبوت تم

بدشن پاک قرآن نور سچی جان کتاب
قدر حدیث رسول دی کرتوں عمل شتاب

نعت سرورِ دو عالم محمد مصطفیٰ احمد مجتبیٰ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم

ہر چشمہ جانہ جگہ نوں دیکھیں پاکِ محبوب
حسرتوں جب رسول دی آستیں پہ نصیب
رات معراج براق تے ہر شریا اسرار
اسدی دھیر صفائے راضی پاکِ خدا
نورِ خداداد تے نورِ حقیرِ علیہ ذلت اکرام
عشقِ لکھنؤ دس دا بیج صلواتِ سلام
صلیہ پاکِ رسول دھرم دم دیکھ خیال
پیشین دھور شمعِ سحرِ حق دس دس
اسدِ دھور دھور دھور دھور دھور دھور
میر پاکِ رسول تے کیا خبر کیا شام
علی شیریں فراد دی کیتا دے سبب
نائب چادرِ محول دھور دھور دھور

بہج دھور رسول نوں مل جل عطرِ کلاب
حاضر ناظر جان توں رب دایا ربیب
حیثیتِ نبی پچان توں نییاں داسر دلا
طلبِ رضا و فضل تے رضی رب رضا
ادب صاحبِ کرام ہے نبیلِ امام
اکھ فرناد ہر ادوں شیریں جہانم
کار کوں ہے تھوڑے تھوڑا کسبِ جلال
قادر ربِ غفار دایا ہر کم ہمیش
صفائے لب و جان دیں جہانِ جہان
پھر کرنا رب نیریاں دھور دھور سلام
حکیم پاکِ رسول داسر آتھیں جھب
شیریں لذت اکھ دے مٹی شاہ عزیز

پسحق پاکِ حضور دھور دھور دھور کے نام انعام
کھول بیان فرناد داسر دھور دھور دھور

در بیان پنجتن پاک و اصحاب کبار خلفائے راشدین رضی اللہ تعالیٰ

پیارے رسول کے چارے فی جہان
ابو بکر صدیق و ابراہیم خلیل نام
جانی سنگی عار و داد جا عمر خطاب
نال دعا حضور دی اندا جس ایمان
یتیم یا حضور داسنگی سار عثمان
ذوالنورین حضور نے اکھیا کان حیا
علی بہادرا کہ توں لہند ہر میدان
باب علم و انور خزانہ حیدر صفدر در
پنجتن پاک رسول و کھنڈ با فیض مدام
جام طلوع شراب داسانی خستہ میدان
کلی دانی علی اندر لہند لپیٹ چار
حضرت مالک فاطمہ زہرہ زینب جگر اندر
ابوبکر صدیق تے عمر سجاد عثمان
در بیان مدح حضرت مولانا مولوی بنی بخش خلوانی رحمۃ اللہ
و مدح خواجہ اردو شہنشاہ حضرت مہاں رحمت علی قدس اللہ
چہرہ حسن طہیر جلوہ نور انوری

چاکر شان مکرم نے ہر دعا علی شان
پڑھیا کل اقل جس نے ملی خلافت عام
شیطان جس شخص بس نس بھجے خطا کفر شراب
شیران لہو پھر قلوب کو دانا کھا دیں ایمان
پاک نبی دامن شیدا کی گرد امجد و راکن
چو بختا یاد حضور داجانی شیر خدا
فرخ طے گی تہذیب و انور مشک کی بے آسان
غالب پھر اکل تے خیر پشیا و ر !
ساری خلق خدا توں بھر کبر و تہذیب جام
آب کوڑھے مالکی مالک دوجہان
حسن حسین حیدر صفدر لہند لہند
بٹی پاک نبی صوری پنجتن جل شانہ
حیدر صفدر پاک محمد پنجتن ابوبکر جان
در بیان مدح حضرت مولانا مولوی بنی بخش خلوانی رحمۃ اللہ
و مدح خواجہ اردو شہنشاہ حضرت مہاں رحمت علی قدس اللہ
عاشق پاک رسول اللہ دے بس صدق طری

قلب چاکے پاک بنی دایم دم نقشہ بندی
 دین تے راتیں باطن پر چھن درو سہا
 مدد مجھ کیسے میری حقوں فکر دین پر
 چنانچہ خود غور حلقہ ذکر و فکر و فائز
 لکھ نبوی تفسیر بخانی پایا دان حضور
 قادری فیض قلموں پایا میرے حوائی
 غریب تاتا دے دریاؤں بلیا فقر خوانہ
 سیرت حیدر رسالت اندر بر مذکور و پھر
 اس کے دور رسالت اندر مثل مثال نہ تانی
 تانی ذات الہاد و حقانی لائانی انوری
 خاص حضور پیری اندر غوثی درجہ عالی
 بھلیاں دے دکھاوے رتبہ قلب کے رشتائی
 رحمت اسدی رحمت اندر رحمت بحر گائی
 پیر تائی نور تائی علی چہاں ایمانی
 فقر فقر محبت خاصی خاص مرد الہی
 چہرہ حسن بھلا داد مسہ کشش باغ بہاری
 ہر دم ذکر الہی اندر جلوہ لائ حضور
 پاک نظر کردی پیر انان کرامت خاصی
 صد و تکریم دگیراں پیر یار کادیں

سیدہ روشن نور بخش عرفان حضور
 تن میں ہوا اتر تائی مگر احسن اکرام
 عالی شان مبارک صفات میں دل میں ظاہر
 اس صاحب انوار حسن دی ساری دنیا شائستہ
 اہل سنت اور عقیدہ بیعت بزرگ قہور
 نقشبند کمالانی شاہوں علی پوری اتفاق
 اندر نور حضور کا اندر جب سب راستہ
 لوح محفوظ آئے کلمہ نظر حق میں کر چھویر
 اس علی تھیں اعلا سمجھ ذات الہاد و حقانی
 اس کے نور و صفات میں پیر میرا درباری
 حضرت نبی بخش حوائی پیرہ جس منہ عالی
 کلمہ شوق از زمینیاں میں نہایت برساتی
 پتھر دل میں مومن کر دے رحمت بحر گائی
 اس دربار میں فیض فقر پایا خلق جہانی
 باطن نور احبالا دشمن تن و شو کوئی
 میں تباہ تیرا توں داری پیر نور انوری
 جہاں کہ نظر کر دے پیر نور و نور
 سائل پھر اسکی مکتبہ جبراف ادا سی
 مدد حضور کرے کریں شفاعت زان و کادیں

استماع تیرا اک سائیں دوتے کھڑا صوالی

دھت داکر پڑا کچھ سے عجز منہ خانی

در بیان عشق

عشق ہمارا چلو کجی ن حسن لکھو کافی
حسن طرے جس جی بود بے بختی بائی
کہ کھو درہ اکام نہ دے بدن دیدار جلاں
کریں سوہائی خبر نہ کافی واکب زینجامائی
دس شبائی گل غنای عشق فرادلو پارا
عشق پڑا بخت تیشہ حسن امید و صالی
پد گیا نہ جنگ پر دانہ بھلا نام دھرا نا
بیشین علم حیایت خاصے پد بلبل
شیشہ نہ کہ آتش مرشد کہ تکلیفان جہیے
عشق تیرے نال بنایا لعل توڑے لعل
سینے تانہ نہ دیر تیری آن لکامہ چھرا
طرح طم طمور جن تن من بحر عجب
پانی کا گنگ منہ نہ لکھو سنسار لایش
نہیں خبر پڑا پد پد لکھو کراہ او کھرا
جنا جانی کجی چلیے خبر ان ملن گیر سے

چون ندیم بھلاں سد کھڑا ویرانی
مل جل جل پڑا پد لکھو سنسار لایش
لا بختی تن من کجی نال بے درخ تالان
اندھ بھر رطبت کدو اکال یار فدائی
طرح طم طم کجی بھلیں سائل بر خود ہا
بیشین جن بخت پھریاں گل چل نالی
کجیا کھڑا لکھو سنسار لکھو سنسار پاد
نہیں کجی سنسار لکھو سنسار لکھو سنسار
ویر کجی سنسار لکھو سنسار لکھو سنسار
عشق ابال کجی بے درخ تالان ویر کجی
کجی کجی سنسار لکھو سنسار لکھو سنسار
بیشین کجی سنسار لکھو سنسار لکھو سنسار
کجی کجی سنسار لکھو سنسار لکھو سنسار
یار سنسار لکھو سنسار لکھو سنسار
کجی کجی سنسار لکھو سنسار لکھو سنسار

کہدھر نظر نہ آئے میوں عشق با بذر لیرا
 خشک بنی معیبت تر کنوں کو بے پرالے
 عینت نہکٹاؤں گواؤں میں باؤں میں چھپا
 رس نہ دیو میں ہے کارن چھلی گھساں والی
 رشخہ دھتور کج سخن نظر نہ آون
 اسے یا سخن نون نہیں آکھے سب کو کاٹی
 جھین جھلکاتے سیدہ ونگوں شیراں
 شیر مر جھلکے سے پردہ تان ہزاراں
 چھکے قدم نکادیں میں طہیں نپڑا گئے
 اگر سٹار جادو سیدہ ٹھنک لکڑ کورا
 جھوٹا اندر جھوٹا ہو کت کت بھری
 واقعہ کا رشتہ نہ چھوڑ دیا و جھانی
 کت کت خاڑ خاڑ جاسدی لوٹو رضا جھوٹی
 ذکر خیال جھاننا سدا بن عاشق پردانہ
 شیطانی نفس تیرے دو دشمن جھاننا
 رکھ متا یار سخن نون میں گھول گھما کے
 لعلوں داد تجارت اس کے لعل خرید باندا
 جھاننا چاک چھوٹے کیوں نہ لکڑ پھیل
 نہ آتھنی نال لعلان شیریں سرخ چھپے

تر تر جھکیں تیرا سخن شکل بند بھرا
 غفلت آلام لیا کھسکتے منہ نہائے کالے
 جو کلام نہ دکھائیوں کہ لے لبت جو دھالی
 مائی مائی جھین بھراؤں کھ کتیا و کھیالی
 اکو چاہ تیری میں میرے ہونہ جھین بھراؤ
 اسے خاطر کی فراداتیں چھپنے سودا
 ممت ہار نہ ناپیں ہر گز کیوں نہ کھ دیں
 تیشہ پٹری شیر جھاننا جھین سر توڑاں
 جھپکا مینہ سیلا بالا جھال بال جھپکے
 عاشق ہوا کین دلیری ممت ہار نہ بھرا
 رکھیں راج تیرا چشمہ چھپے بکار بکاری
 آئیے سخن جھولنے کے کاٹھڑی کت لوکانی
 نام توید کریم جھلک دیا و بیکرم لوبی
 شمع جل کمال جھولنے شیریں دیوانہ
 جان فیہ پر جان نہ کھے محرم یار میدان
 فتنہ کھے فتنہ اندر رکھیں بھول بلا کے
 کوئی سچی پانہ پئے جان تو اسیں بھارا
 سولہ لکھڑی جھاننا کسوں کسوں بولا
 برائے جھاننا رستہ نئی کھلا دیں لپے

شیشہ کی کوٹھڑی میں پھر میں شیشہ کی کوٹھڑی میں
 کھول بیان حسن دانید نہیں تن چنگ پیاری
 بار بار آتے چھائی میں نہ دنیا چاروں
 اور میں تقدیر ربانی تھکے مار و سیلے
 عشق تلے تال نہ عید میں عشق بزرگ
 عشق فرشتہ کوئی عزیز تر نفی واہ کتان فضائی
 تکان پڑھنا اعلیٰ جگہ چھکا ہے
 پھر میں عشق سمندر میں احوال بنایا
 نام عزیز و باطل سد ملاح تحت اقبالی
 دنیا کھیل مانتا کھڑا سر دے لکھتا میں

بھار عشق دا چاہا سر نہ جان بکائی لوریں
 چنگ چور گیا سو سالم دس تری کس کاری
 پاہا کمال نہ خط یا شیشہ جوں شاد چکارا
 چارے جتن بترے کہتے لکھتے تیراں حیلے
 بار حیلان ملک نکیلان بن عشق کس کاری
 ملک انہ لعل کھیلے مٹے مٹے ہوا
 ابر منزل فرما دے نالہ کد شیریں گھواوے
 شکر اش ایرانی آکھو کو پکن نام دھرا یا
 استبداد اندر ایہ جی نانا نازاں والی
 محمد اسماعیل ایہ قصہ گزری گل سادیں

در بیان تعریف حسن شیریں

آکھو لکھو ازل و جد جد حبیب کہ سا کی
 اگے پائی دی نسبت کہڑی مٹی یاد چھوڑا
 مے مے گون تر مے عاشق کدی نہ مے
 لکھ کر مڈ و نا جانی نہ کر و نہ جادے
 ددیں جنساں کھو کھو کھو کھو کھو کھو
 پر جاں بھ کھاوا اپنی چند و نازاں
 عاشق کد رشتہ کوئی چھوڑتے نہ چھوڑے

حسن محبوبان نامیں چھوڑے پانچیں بلا کی
 روح بدن دار رشتہ طریا نامم ایہ چوڑا
 انکوں سا کی نہ مے مے مے مے مے مے
 آکھو پھر عشق چھوڑو گون خیال مٹا دے
 چن چوڑا بہت پار و مے مے سا کی کھاو
 شکر پیکان نسبت پدوس نسبت بھوڑی نہیں
 دس تری مے مے مے مے مے مے مے مے

ایک اگلا خیر سے قسمت المست دیوانہ
 مہر سے مٹی ہو کر دلوں کو کھڑکے نہیں
 متناہس ہے فوں کچھ کر کر زور دے لے
 ازل سے پہلے نہ ہو جس فوں سے محبت کے
 میں سے سب اس جہان سے ہو کر جوں ہوئی
 میری تیری مرضی سے اس پہنچنی نہیں ہوئی
 اپنے قصے دل سے تیرا عشق ہو کر اچھا کمال
 انگ لگا کر تیرا میری جوتہ کھڑکے سے
 پھوٹ کر نہ دیکھیں نہیں ہمت کو کھل جائے
 سوز دیا تھا حال یہ کہ کد کد شش پر نہ دے
 حسن یا بیخبریت غاصی جس پاسے آتا دے
 ایسا مسرت نہ کر دیا کھڑکے دشتہ
 عقل پیار نہ رہیں اکٹھے دیکھو دیکھو ڈیرے
 حمد کا شعل حسن کا گرم یازار جہاں سے
 بیاں دے کسی شخص غریبی منہ ہر لاندہ کا سہ
 عاشق ہو دیا نہ کد موش کا س گماندا
 حق توڑ حیدر ان شے سے تاج تخت ٹھکرا دے

کہ قتل و سوز کچھ نہیں کچھ جگ ستا
 نظر ان کچھ شمس اندر نظر قاتلے میں
 حسن عشق ابیرہ پاک قدیمی نسبت تھوڑے کر
 جواد تھوڑے من میں کچھ کد تھوڑے ار ج دے کے
 ار ج توں برکیر کسراں قاتل قضا نہ پوتی
 کچھ فریاد اس آواز سے کہ شاعر توں چھوڑا
 حقت دامن کھلا شریک کا پناہ کمال
 سناں آتے رکھیں انکل روٹی مناؤں روگے
 ہم کر کے رحم نہ ہو دیں شیریں جمال لگا دے
 سوچ چھل چھل چھل مارے شیریں کون کھاتے
 یاد تھانیں بلبل دیو تاش اندھا کس لگا دے
 جہاں مجھوں اس منزل تہیہا کل پا پڑیا رستہ
 جہاں بلبل جہاں جہاں جہاں شیریں کون جہاں سے
 ہر اک دور دے منہ اندھو دے فی مستانہ
 جہاں کچھ کچھ کچھ کچھ کچھ کچھ کچھ کچھ
 یاد شیریں دار کد تھوڑے تھوڑے کچھ کچھ
 ابراہیم کچھ کچھ کچھ کچھ کچھ کچھ کچھ کچھ

دیر بیان شیریں سے محل و ماہر وں کی مدد سے تیار ہوا و بیان
 جو شیریں اتے باغ و اقصا

و حکم رعیت نون حکم لے مصور آؤ
 ہر لوگ سچا قابل اہل دانا تہامی
 اکتا کار بلا و سار دے قبلت پرتاؤ
 شیریں شوق نہ مٹوانے دیوے نہ تہامی
 اصلی نقش نقاشی سوزد چلند نہ آئی
 مصری اندر خیر لے آخر ہر دے کی تہامی
 فاسد مکہ لیلی کی کان کہ سیاہ چتریاں
 القلم راجہ حفر سیاہ کد رنگر عالی
 نقشہ کچھ لیلند پیر اس نے مال صفائی
 لکری پتھر کی جگہ دھال مقرر کر دے
 عاجز چکے لے نرودہ کا کردے شکر گزاردی
 جس کی حد حساب ترے گزیر کون لیاوے
 رعیت اندر دھار کھانے چالی اندر کھولے
 کھلے اندر سیاہ کوئی دھار حکومت سار
 شربت شیریں شہدت میں اچار ترے
 کھلا کھلا اس جانی کسی نہ رکھی کافی
 اے پردہ وطن نہ چھوڑن ہوتا خیر میں ملانی
 فیاضی آجیوت پر صوفیوں اختیاراں
 عمر اسماں خدائے کید نعمت و امی

نقشے دین مولاں شوق میر دل چاؤ
 خدمت اندر حاضر ہونے کل کار بیکر نامی
 اس نقشے نقش ملک دس نقش چاؤ
 چاؤ لے لے خیراں یاد کیا خبری کیا تہامی
 میں صوفی ہے نقشہ بیا سب کچھ خیر تہامی
 تیرا لے لے فرق نہ کر کسی کارن بارغ تہامی
 نقشہ نقش لپند نہ آئے کون نہ خیر تہامی
 اندر کی بلبل فرادے شوقی کد رنگر عالی
 اندر شیریں دل چکا کھانہ خیر لپند لیاؤ
 کید نعمت و امی کچھ لیلند پیر اس نے
 دولت و مذہب چھوڑا اندر خلقت ساری
 مٹے لکری کد شہر لکری کد کھیا لکری تہامی
 شکیاں نہ تہامی کچھ کد کد کد کد لکری
 اندر لکھناں دھار لکری شیریں صدقہ داری
 ہمت دے لکری ہمت دے لکری شیریں صدقہ داری
 پانی دی اک قلت کد کد کد کد لکری
 ایلوت کد کد کد کد کد کد کد لکری
 خافر دلم انعام خیر تہامی کد کد کد لکری
 خیر تہامی کد کد کد کد کد کد کد لکری

قدیر کیا توں ہے قدر ایا دیکھو ٹی یادوں

کوئی نہ داند نہ دیکھتا ہی شہری اداوں

درمیان تیار باغ و محل !

ملکان نہ خبریں یکیاں لگی خبر لو کاٹی
دیکھو وہ مرنی ملک مرنی کون لگا لکھدی
اس دگر بگڑدی تھے ہزاروں کور کے جاری
گارا امی کان چٹائی اب پھر سمیاسہ
ملکان انہوں کو نہ سخت لکھ اعلان منایا
پر خال تنہا لکھیا ملکوں میں بھگدوں کی ساری
خاطر ایا حبیب الہی کیا کل پس را
دی وقت غور کیا سہ ستار ادا سی
تن سو تیراں برج ابر کھڑے مینا قندیل
سورہا لگی تھوڑی حد حسابوں باہر
رکھی حکم کی کوسے اوہ بنیا دیکھ کر
کاہر سفاس کما اندھنفت عجیب دکھائی
جوئی دم دانت بنکے قدرت رب کھداری
اس قاتی دے کم نزلے بے نیاز مگر امی
کچھ خفا اک دستہ خاندانہ میں دانتہ
پر آدم انسان جنے لوں سبقت ذاتی عالی

شاہ ایران ہزارا بیاتاج چہر شہری
عیش ایلیم جہاں ہمارے محل کاں امدادی
باغ بہر شکر کے گلشن چار چتر کھداری
لقد مرنی ملک مرنی کون لگا لکھدی
کھنڈیاں کاہنوں کو نائی بن سلطان فرمایا
آدم دانت پیدا کرنا راز و دھما لکھاری
سارے سر مشیر ایرانی دینا نقشہ سازا
باغ محل چاہے خاطر ملک سخت آباد سی
اک لکھ کر تھوڑی کوسے دوسرے ادا سی
کھنڈ بیز مہر کی سادہ رنگ برنگے ظاہر
ملک کو چاندی پار وندی دہلی گھیری
ہر پناہر دینا کھنڈ و کھو دھری پانی
روح سارے کھنڈ تھے اندر کئی تھیا کھاری
آدم ناز و گل غنچوں کی خاں سے کھداری
ہر اک نعمت وافر دیکھ خود اکھار یا اللہ
دان نعمت وندی طہر کھنڈ حصے طواری

بخشی عقل بنمایا عاقل نائب کتابانی
 خاندانی این سوچه سچے سے فرمایا
 شیریں دی گل شیریں لذت مسواک کفایتی
 چادر غفر کلبه کد حاروح دی کچھ کھاتی
 سارے کور ابرائی نامہ حضور پیش بنائے
 شاہ فرماند حکم میرے نور سے تو کی لکے
 کار و کفر و جہاںی جو حساب کتابانی
 بارغ نفعی چشمہ نرالی لنگر و ضمرانی
 اپنے دلی کسمیرہ کھیں سارے حکم شہانی
 لاصحاب کتاب لکھی دفتر لکھ لکھائے
 حکم کرم و چمن مارے سخن حکمت ساری
 محمد اسماعیل شانی سفر یاد بٹھائیں
 بہادر الدین خواجہ آکھے من بنیا گل میری
 سیلاں بولے عجیب دین میرے دبار شہانی
 غور نظر کریں ہر ویسے جان کھنچیں جانوں
 سخت مزاحمت جو خورشید سے اسرار بجاو
 مکہ شیریں بند شیریں دیو دان سوائے

اللہ تعالیٰ یکتا کائنات میں عہد لیا انسانی
 جال ساری مخلوق خوشی امید میں محل بنایا
 رکھ بنیاد اسید بھیرا اندر جہاد لاری
 کار و کفر نے محل اسرارے جہاں مکہ سدرانی
 کار و کفر دی تاج کی اہل جہان بٹھائے
 پتہ لیا اسرار کرم یاد رکھ لیا ازما کے
 نکتہ دلی منور سدری عین امر شتابی
 من کار و کفر کسمیرہ جھوٹا سار اھل جہاں
 خود غفلت سے درجہ اول کون لکھامیرانی
 منشی بنو عہد بننے رکھن عقل سوائے
 نقش نقاشی کرنے کفن کھڑے کھڑی
 آکھ او ہون بیا بیل پورے کھڑے کھڑے
 پھر سفیری کان نقاشی کریں نہ ہرگز دیری
 شاہ کسی کرم توڑ مکمل جان تکمیل مسکانی
 بہرے کھڑے قیدی بنو یاد ہوا قبر زنداںوں
 جیسے لکھا جہاں بیاں خوشی و شادمانی
 مارے نقش نے جہاں اسرار بات پیا بھلائے

محمد اسماعیل مجلس لگی ہون نقاشی
 نوٹ لکھے فرما د بیاں لکھ کر عیاشی

مختصر لغت پرچہ دیوں نافذ اجازت مایہ
میراج میری من مری جھڈکاراں بیکار
ساری عمر آئی دی پوجا کر داندی باری
خلو زبایہ مرادان سب سچیں سر لادون
ہی آئی تے ہر آون سنگ ناموس کوکون
کی بادوس فرستاتے نقش مٹا خا می
اینا آپ گواہیں جیادوں میں جہ ساری
کریں عبادت پوجا سب کی خدمت کوکری
انما کھنیاوں کو پڑا دھنیا کھا گردانی
جان جہان مکان شیریں دایاں نرت سجا
سینہ پھر تار پھر پائے کمرے پاسے

مختصر لغت پرچہ دیوں نافذ اجازت مایہ
میراج میری من مری جھڈکاراں بیکار
ساری عمر آئی دی پوجا کر داندی باری
خلو زبایہ مرادان سب سچیں سر لادون
ہی آئی تے ہر آون سنگ ناموس کوکون
کی بادوس فرستاتے نقش مٹا خا می
اینا آپ گواہیں جیادوں میں جہ ساری
کریں عبادت پوجا سب کی خدمت کوکری
انما کھنیاوں کو پڑا دھنیا کھا گردانی
جان جہان مکان شیریں دایاں نرت سجا
سینہ پھر تار پھر پائے کمرے پاسے

در بیان جواب فریاد

آکھن لکھا بال تائیں کس نہر یا میرے
جہاں ہو کے مرنو نہ جوئے چالی گز سے رو
عشق پہ لکھو چلایا چلیا امر قضا ئی
اقتدرت ہے ہر جگہ نقشہ بنیاسلم
جان کو کھینچ کر لے کر دے قدس جانی
ایہم آؤں دے رہی کیوں جہاد سے

لاؤں نہ زور توڑی اچھوٹو اچھوٹے
ایکے مرنے جہاں ہر گز عشق اٹھا سوز
جو لکھیا دھڑلہ روح محفوظ دھڑلہ شانی
کول کھلا دھڑلہ دھڑلہ عکسی کالم
نور این ایہ عشق دوی کفر و کفر شانی
ایہ پھر پھر پھر دے دے سخن گنارے

شکر شہادۂ جمہالت کو لولہ پاک پیغمبر سار
 پر جانی شاہرہ توں ترے ٹھکان کو کہ طوطوں
 کہند اتھیر پشانی پر قدرت شیریں لوستے
 ایہ اکھرنی اکھرنیاں چاہا ہر سر جانی
 دل دماغ غیر میں دیکھ لے جی چھوڑ دے
 جھجھک سناں تان دلبر کہند دماغ بیندیں
 توں اکھیریں کہہ بنیا گل چھریاں پتھر پشانی
 میرا کہہ کہے مینا تھک تھک کر سوتا
 اس جوت لڑی بال پر دے سو کوئی دے
 سر دتہ بن چاہا میں سر دنیا سر لڑاں
 سنگ بنیاد کھی جوش بنے پہلا پتھر گریبا
 چار چو فریون خلقت آوے کہ عقیدہ سام
 عجبی خوج اسمان آتری تیری حق میں
 صداں جو پ پڑوں رہتا بیٹھا ماس کمارا
 عشق جھل جھل پوٹا سر ہند اس دردا توں لڑا
 جدوں شہزاد کوست تھی بلیا کمال پر کدی
 مستی تھی تھی توں چنہ وہ نالوں
 کٹ لکھا زار شہان شاہ طو سے جانی
 سوئی دیکھنے تے موئی زندہ کسدا جانے

را نیچے کن مڑوائے طے ناک لڑایا پیرے
 جتنے عاشق ہوئے جہاں شمعند بارونایا
 اپنا لپٹا جہن دھارہ می بن دھندلا
 خاکوں پہ لٹھلا گئے دہر بار دیکھئے
 جل لے کو لوہن انھیں تنگ شمع رخسار

میں مچا لے رہے تھے کچھ دیریا تصویرے
 خاطر لہجہ سخن دلواراں اپنا آپ گویا
 جتنی چٹوڑی لسی طس شاگ لند ل جاوے
 اسدیا جوں ہو کہ جسے ہی نہیں سن دیوے
 کچھ فریاد اسانے جھین جھینے بار چارے

باپ دی نصحت فرماو نوں

باپ دیوں رہے آس کینے دھرتی ساری
 خضر ایساں کھٹے ہوئے کھین حال رنجہراں
 کیوں تنہ دھرتی انہر سارا پاؤتا چہرہ
 مرد کا دھچھرائی تنگ تیری گرداج
 چھپے باؤں پہلے نامی کوئے کلم نہ کاٹی
 یاروں بچوں یار نہ بولن خضر دوائے مدد
 بیٹے تائیں چوری چوری ہر ویسے سمجھوے
 خواہ داگز جے ہو یا کدھر دیکھا ماؤ نہ امیں
 کوئی بار سفید کھڑیوں جس تنکوں تصویریں
 اندل بدلوں جان کچھ نہ بھل نہ ہرگز غیزیں
 ایسے نقش بنائے کہ بھر دنیاں دیواراں
 اوں پہ رچوئے قتل کے شہر سوار کچا دے

خوش بانی لڑو کچھ آہ خطے جلد واری
 کھن دس مسوں ماباکی تینوں مجھراں
 دھرتی کے دل میں دھمکیاں نہک بنایا ہر دے
 دا دھارہ جلائی سارے کریں بیان دنیاں
 اپنا بار جے کچھ نام میں دجا کوں کھلائی
 پتے الیاں کھلے کے تیرے تیرا کھاں دھو
 سن بٹایا یہ کم نہ چکا دھیر سول بھاؤ
 تیرا جہاں کوں بچاؤ غیر نقش مٹا میں
 حلق زہر تھی اپر لکھ لڑتی تقریریں
 سن بٹا کیوں نہاراں نہ یا جلاو میں ہون
 جہاں تر تانہ نظر اٹھا کے شہر نقش قتل میں
 لہو دس کی مینا اندھایہ دس کھسار

ہزاراں چنے کھوے ہوئے شیریں ناک جھانٹتے
 حسن و قزاقے شیریں ناک میں ادھ بچا پارا نام دم
 شیریں ناک سار غنیمت و حسن گوشت و گوشت
 عین مطابق شیریں ناک میں پھر تکین ہر خود
 جوان بچان عین بدن و چہ کان جاہا
 بعض نکارتے بعضے کاری نام حافی تصویرے

جوہر پیا رسیدانی پستی زمین تسمن اسمانے
شیریں بابا چون گلستانے چون فرشته آدم
سار حاصل نمائے بگڑے پتھر اٹھ گونے
پر تصویر بنائی جوداڑ بنایا جودوں
جودے جودے قدرے بیشک جودے کد جودے
مکھو اسماعیل عامی دکھو دکھو جودے

حکایت مقابلہ چینی اٹے شامی کاریگر اس و
علماء اٹے فقر ہردی بحث

شاهینزادگان بنی مفضل شوق و عمل و شہادت
شامی آنرا فی سادہ شان و جلال و شان
علم کلام کہتے رہے کہ ان کی خاطر کرن گفتاری
صاف کرن کیے شیشہ قدی پائے کچھ پکا پاکیاں
چنگا ٹاپ کچھ پائے کچھ پکا پاکیاں
کرانضاد و ان کے اندر جھلک اتم متاع
چینی پور اپنی شامی کل محار جھلک اندا
چین دیواران و پیرغیدی کو رونق شامی
دیکھ قابل نقش افاتے عدل و کرم و کباری
جسے ملت کم شروع و کیا آخر کار میرانی

آکھن جھگڑا نا بد ڈھا اندر اوس زمانے
جسنی آکھن ساڈے جیسا پور نہ کوئی دانا
علم علم قرآن حلقہ فقہ حدیثوں قاری
فقر فقیر تصور یا ہر صوفی صوفیہ شاہ
الرجوں لڑا آکھن نفسانی کوہ انی
ہر دو حزب مخالف دین کپڑا بدل کھاوے
کار بگڑنق دو دلوں حاضر پیش لولا لڑا
آکھیا پھیر شہنشاہ عالی شاہ عزیز محمدی
اکو طرف دین دال لیکو کردو سو کدھاری
دو بان غرقیل نہر کھیا چا دیرہ نہانی

رکھتے ہیں تیرا دھارے دل جہاں کما و
 جھگڑا ایسا جو پیر سے کرانہا تھا وے
 کم تک جسم جیتا کیا اہل مشورہ
 جیسی ہمارے نقش نقوش کچھ دستور
 اگر حشر ہی اہل عالم حیرت عجیب دکھایا
 تھی تک سبائی سو ہی سیان پھرے تو نے
 پر تو کچھ نہ تھا جہاں عادل سبوں شکل نکائی
 جیسی وہاں کچھ نہ تھے کدے کدے کلاہری
 ہر نقطہ پر ایک کئی ہر ایک نقاشوں
 عشق حشر پڑھی تو کائی تک انائی بھاری
 ہر دیسے دان انہی کو جیہا ہوتا
 اسے شکل مشاوں سمجھو تو فقیر انواری
 پردہ چک جاتی دالایت پیالہ پیون
 جان جانہ ہر اک بندہ جدا اکل تخریراں
 عربی یون عربی کھن عربی کل کھاراں
 عالم جو علم تہا سینے دیچہ فقیراں
 پر کوئی عمل جو کیتا جاندا اندر علم سارے
 دیچہ درگاہ لہی اسد حال سچے آتش کار
 خوش قطب بڑاں مجید اہل شفا حیدراں

وقت فصل جو جس پر سو وقت پاوے
 ہر گشت شہاقت چھوٹا ہل پاوے
 جو کچھ جیہا شہریت نے کئی بہت تھوڑاں
 رکھ پیا تے پلاکاراں نیاں میں حیدراں
 شیشے دانگ دیور نہ کدے دیچوں تک پایا
 جیسی ہمارے کم اندر رنگ مطابق تو نے
 عجیب تائی اہل اناد جہاں فکر و ڈرائی
 دس دس دیور نہ کدے دیچوں پچھل ہٹکا
 دیور لکھتا اکو جیہا ہر دو طرف زیبا شوں
 شہاقت شہاقت کیتا سلطنت اندام دنیا
 قدرے کیتا نکل تو کیتی حیدر عدل انشا کھایا
 شیشے دانگ دیور قلب دی ذکر کو کون جھکاری
 عالم کما علم تہا کما شہید جیون
 جہاں عالم فرق نہ کائی سمجھ تک فقیراں
 موتوں آول جو کوئی سر دیکھے آستون ساراں
 عالم جہاں کار کچھ جیہا شامی فقر فقیراں
 اسد نقش تو مسلم بن جابر اسر کاوے
 دیچہ رسالت پاک بنی لوں معل حال سارا
 قلب دیور تہا تہا تہا جیون کشف فقیراں

کشت قلوب دلے دے مالے لکھن کئی دس سارے
کشف کر امتیاز دھلیا کیر اشک شہزادے
محمد اسماعیل شہنشاہی گل شیریں فرادوں
آکھ سنا جو بان کاشن مثلک داد انادوں

در بیان کیفیت نقاش

مینا پیکر بھل عاشق بھلا عقل بیسوں
عجب جس پدے نظر گزارے جسے نقاش نگارا
اکھس مٹھتے تان بھی جسے لیر قبال جلتے
چرتی تکرانظر اٹھا کے اوئے نظر پیارا
چندون تنگ سوا لکھ آدم بودیا مست حیوانہ
سر زون تارے وچہ ہوشی تار دلدار چٹا کے
کونڈا بال بوسن سنا لیر بھس عقل ٹھکانے
نیک اھیل چونکی بائی کرے نیک کھایاں
دس تار کو کیری جانی نیکی تولن والا
جیون جودوں ہر تیرے جیسے سیر داناں مللا
بٹیا چھوٹے محبت ٹھٹھی ہو سچا فدائی
چھوٹا جاز حقیقت لوڑی تو نقاش نقاشی
آجہا بزرگ میر عزیزہ اچھو ابہر رسم پرانی
مانی باب استاد قری مرشد پست پیانی
ایہ محبت ربدی جان غیر محبت نامیں

اکو نقاش گیارہین عالم نہ کوئی چور دیلاں
ظاہر باہر فرق نہ رتی شیریں داچکارا
جسے کھولے تان ظاہر بیچانہ پر جسے وچہ تانے
زمین من افلاک کتے بھی اوسے داچکارا
اس دی صورت اعلیٰ پیر کرے کجوں تانوں
باب بکا لاکر چارہ پسترون پیاٹھا کے
تار کھسے دی سکی ناہیں پانی نار جلائے
بروں دھکے میکہ دی صاف تہ شتاپاں
سنگت نکال تان تر کھی گئے کون کشالا
تو دوسریں چہ شرمیائے تھکی عالم سارا
عشق حضور راہ شریعت بے نیاز الہی
مالک دیکھو کیکا غصہ جان کر سون مہاشی
پیر پستاکوں پریش حق تو حید ربانی
انہا زہر جو کرے محبت راہی ذلت الہی
علق تان داکا جہنم ادبوں جنت جاپاں

کون چھادوے نقش نقاشے ایمنزل یوانی
بنت تاشی تصویر نقاشی منع شریعت رسی
بروز یاد کیست ز سنی کون نقاشی
او شیرین نقش جھوٹی قلم دیار چلاسی
ایچو سستہ بھاری طوف حقیقت جاسی
پاسے پایہ رکھ نہ بال میری ملک داسی
لکھان دیکار جو کے دل خرید بانڈوں
جس ملک مزدور کلاوی جے کر سیں کم مارا
نہ مزدور حاصل پرسی الٹی جان کجاسیں
دیلا وقت گواہی چھڑیں گاتیاں
دور خجنت کھلاؤ دین بدامنی خسانا
جنت خود تمام منزل کارن نیو کاراں
رستی جتنا فرق نہ مزلے ملک ستاستانی

اسکے اندر اندر نقاشی عظام غوث جیلانی
فناہ فی الشجر بلالہ لب شریک بن عیلا
مالی بال جہاں تیر شے کون چھڑاسی
ججی بارشندہ نقشہ قدرت لعل پھر اسی
ملا ساعیل بال نون زرد پیاداسی
بیر ذوق و چیر ڈالان ضلالت جان کوراسی
نظار علی و جہر لسی کار بیکار شادوں
کہ تیروں ڈکے لاسی سن توں بر خند دارا
کریمان بیکار مالک داس نفع کی پاسبان
نقد نقاش نقاشے جتنے نہیں تل انگاں بلیاں
چھڑید تیرک بھاشہ شریک نار جھانناں
گل دتے گل جڑ شتائی جو تیریں کاراں
لیکے مرقع نقاش شریک جہد سرور کجانی

دربیان شیریں دام کلام جوتا فرادے تل اتے فرادے باپ
سنگ تلخ کلامی شیریں دی بظاہر دیریدہ خیر انجاسم !
حال یہ کا کیفیت ساری شریک ملک پانی
کی تیرے کلفت نکے کر اظہار کھادیں
ملک یا ایہ تیر تراستہ سپاں نون مارے
شیریں دی دیر کورے دیاد نہ نہ بھیارے
تلخ مزاج غصہ دی تھادے جھڑکاں قیانی
شاہ مفرور کیا چھڑے شولی توں ہی شہر جلاویں
دلک بچو دار کھ مفرور لکھ نصیب نادے
لکھ نام آقا داکولا ادب لحاظ بکاڑے

میرا کھ تلاتے چٹے موہر اجان گوا سی
 شاہ شمس نے کھل کھپائی یہ بھی کھل کھپائی
 خیر چل کر میں نہ پاپے دکانہ کر میں اس کو
 ایہ گستاخی کس فل بد کو سب چلب حیا والا
 غیر ترے دل خدا لگسی ہر سین دکھیا دلوں
 فر داجہا کہے نکھاکو کوئی اعتبار نہ کھاوے
 رشتہ در صفت خود خواہ ماموں گھر جایا
 سخن زیار کہے داجہو کہے اکلدا ماشا
 انزل خدا ہے پادوں آکر ہی کھنڈاں
 جان دنیا میں یا رحمن فدا دیر محبت خدا
 ہو اکہا سے عہد لپکاو گویا جیوں پر دنا
 کہتے سچاں اند پر کہ تیرا نقش بکاواں
 تیرے ہاتھوں در دیواراں میں نظر لگاواں
 عورت از زمرہ ہمارے کردی شردی دلائی
 ایہ دینا ہی جگہ سار دی حمل کرتے تر میں
 کہو دی من میں کیا لپک اپنیرا میں
 رانجہ ملک گھر میں باہر دینے میں
 جگہ زانہویر کا سی شخص جگہ اسمانی
 نیز سنا تے سر سچاں نہ دھمکے کا کپڑا

اُن کی موت نہیں ملتی تھی۔ خدا اس سب سے
 بچنے کے حقوق پر غور کیا۔ مگر اس وقت
 وہ ملک اسٹون کری سنکے تان بھوکا اور بھوکا
 تیز کامیئر لٹھ جھاڑا اور اندر خیر گھر سے
 قول قرآن زابطہ کر دے مہر وے بعداد
 باطل کو دیکھ کر کھڑے ہوا۔ اگلے روز
 شیریں چند کا شیریں علاوہ جو شیریں منہ سے
 محمد و اسماعیل اقبائیں کے قول چاندی
 لعل حیل و کچھ آسیریں لاملہ تھیں گاؤ
 لاملہ و کچھ آسیریں لاملہ تھیں گاؤ

[illegible]

در بیان عشق مشک داغچھا نادشوار ہوئے

عشق حاکم کن کن چہ پیش نظر تبارک
نتی ریت تیرے نام کا توں پیکر دیوان
بھٹی کو لے پاہلویں جیوں کھیاں ستا
ترتھ تھک تھک تھک تھک تھک تھک تھک
لے تھک تھک تھک تھک تھک تھک تھک
اگے اندر تھک تھک تھک تھک تھک تھک
جنا تھک تھک تھک تھک تھک تھک تھک

دیکھ تھکت تلمی جھلے مد جہوں مدکار کے
میںواں پتھال مد آتے عاشقوں انمولوں
تیناں کھیرے تیرے بار میں شمس ہونا
سارے مسلمان خدایں ناکر کے مہواروں
عاشقوں میں میں کھ اعلان سنا میں
سنت سواہ پانی خیر عین الحق چاروں
مد مد قیام ایہ مد مد مد مد مد مد مد

ابرو رخا بخوابالغیر چو جاندا مستانه
 غمیل کے داند کھلا رستہ پانڈ گاؤں
 شاہ امیر وزیر اس طرحی لگی خبر ہیاں
 عورت مرد تے بدھایا کھر سنگو بیٹی
 تیا کھڑا چھپ چھپا ہواست دیوانہ
 کھوکار کھیر کرہ ابرو مغز جھری
 اسے تو دل نہا جسمی میں کچھ پیتھویرا
 بدھ میر جمن دی مکھ شیریں نام جھانڈن
 ایویم شش دا پورہ خید کھیکھ گوداں
 ابرو اندھی منتظر منی اکیو جھنڈ جائے
 اوس گئی دا ابرا نہیں زن افراب کھکھو
 بوبنقرہ اور قندی اک پل نہیں جلائی
 سہی چھوڑ دیون کھدی مستی ویرہی
 راج حسن دا پاس کرتے کھتے ناز تاسی
 کھلاک مہیت ویر ساگر دہا شاہ سیلا
 ایو نہی کھیر کاکھو کھتا کلا
 محمد اسماعیل جھنڈ کھ فراد کھلنے

عاقل دانے نیکو سید حسن راہ دلائے
 صبر شکر و استقامت و علم اکو لہوں
 شاہ منصور حضور شاہ نے جو نیکو سید
 پاک حسین و سید و سید نیر نے دھرم ہندا
 سار جنگ دی ویش و بیا دیں ویش ویش
 رکھے کھول خولنے وافر کھن ویر فرما دیا
 سونا چاندی لال جہر مانک پتے پیرے
 حسن جہل کمال شہزادی جو مرنی بن قری
 شیریں لوز و شیریں آنکھیں شیریں شہزاد
 باز فہا کرن گئے تینوں تہہ خلا و چھراپا
 شیریں و ہند دلی گئے دہشت جلیبی نہ وند
 تیری جان خدا بایں لہو پر گزشتہ جو انان
 غافل چہ غفلت پاروں چلے سفر مجازاں
 رشہ و حقیقی کھن و وطن چے تیاراں
 لوز بھی نیرے موت جلا دیں دایں سند آجیر
 اب تیری لگی کہنے جہاد و شیریں و شیریں
 یاد گئے تھے کاتینوں وطن چھرا و شیریں
 تیری چل خیال جہاد و شیریں و شیریں
 گوہرے پیرے پیرے تیرے شیریں و شیریں

اپنے چوتھے راہ کھن و دھرم و شیریں
 جہاد و شیریں و شیریں و شیریں
 کھن و شیریں و شیریں و شیریں
 رستہ راہ و شیریں و شیریں
 عاشق و شیریں و شیریں و شیریں
 جہاد و شیریں و شیریں و شیریں
 کتوری و شیریں و شیریں و شیریں
 غلام و شیریں و شیریں و شیریں
 کور و شیریں و شیریں و شیریں
 رہز و شیریں و شیریں و شیریں
 حق و شیریں و شیریں و شیریں
 کھن و شیریں و شیریں و شیریں
 جنگ و شیریں و شیریں و شیریں
 کھن و شیریں و شیریں و شیریں
 عیش و شیریں و شیریں و شیریں
 و شیریں و شیریں و شیریں و شیریں
 حق و شیریں و شیریں و شیریں
 تیرے مارکارن و شیریں و شیریں
 و شیریں و شیریں و شیریں و شیریں

عشق وصال تیری آج مانیں پرانہ
 پہ پہ عشق حسن واقعات پہچان پرانہ
 جان نایاب گمان سے دایم عشق حسن پرانہ
 یوں تیرے حسن چول سخن سے پُر دل اندر دوا
 برہنہ نام سخن و الگ شدہ شکرانہ پر جدا
 میں اس طرح لے آئے ہیں ایسا ہے جدا یا
 رکھیں عشق سخن دھانے ویری کد و دھون
 محرم کھلون دھندہ جان سے تھیں نہ بے پریشان
 جدا سے دی جس میں ہندو عشق دی چاون
 پر جانہ درتے دلبر سے کوئے کلامان
 اکھ سے نہ دایم پر تیرے تن میں گھول گھول
 جے سر پہ سے لیر سلو شوخ دھند دھارن
 حاضر نظر کر کے سولن ساکن نام دھارن
 دھند دھند سخن خوشنوی ذکر انہند بھارن
 گول آن سلو دھند میں پر تیرے سخن لیر سے
 حاسد دھند دھند ویری اکھ سے تیرے گھول
 ظاہر دھند سخن بھار کے فریاد دیوانہ
 سخن چکور دھند دھند اکھ سے کر کے چیلے
 نفس تو دھند میرے تن رجا اکھ سے چیلے چاکر

جان آفرین پروردگار تو پاک و پاک
 لکھو کج کرد و اسو پیل چلی عشق نہ جانوں
 بلکہ موز زیادہ جو کہ مسمیٰ عمر خدای
 اکو یار چھوڑی تاکہ پاؤں صفت نالہ
 کہ فرما دیکر من شیریں شیریں کون چاہے
 جہر نظر اٹھائے تھے شیریں نقش تاکہ
 پاچہ کج حسن دی گرتی تھے عالم سارے
 جیون پیر سحر نوز سحر اندہ بال نظر آدے
 ایسے مری کلم کہ جان گناہ کبیرا
 دھیم پتر مانی با بال مودر استعد مری
 برتر سوگ آمل ضروری ہرگز ٹھکی ناپیں
 خیر خیرات خیر پیروں لکھاں ملن بلاش
 غیر ترس مل جانے والی ٹانن کر کر چلیے
 جہن استقامت صیت نول زہر ترغیب ناپیں
 قلم قضا پھر تحریر جو یا رکھ فرما دلستانہ
 کبہ رکھ کیلئے اندر شست برابر جڑی
 مان گمان عرفہ مشائے چلیا حکم شہدائ
 جان میان دھیان کرد و چہ نک پیا چڑائی
 ایہ پیا تھے شیریں دھنے ہر خیال دھما رے

نہ دیا ان پر نقشے کیسے پیا چڑائی
 گشت توینا کھسرتوب اثر تیز گداؤن
 لا اعلیٰ جاکر سے نسو کوئی نہ کاہی
 روح سرور بنی و شوقی محرم کھڑا
 میل بدایہ محرم میری کراخان مستور سے
 زمین من اسمن ملک تھکے بخونہ پادے
 محرم بدایہ جانی دیرے قدس اشدر سے
 بنیاد نون ہیر لائق نامیہ پراہن پھاہ
 خستہ فوجیوں پھولن کار بنی اندر شیرا
 لا لاندہ نامی تھکے ملٹی قضا نہ رستی
 بنیاد لبیاں بنواں پھولن کردے صبر قاض
 ملٹی با بال پیر آندہوں حاصل کھدو جیوں
 جلیہ عبت چھوڑ نہ مرد کامل پھر وسیلے
 نندہ اندہ جان فون مدو کھتے تھکے سائیں
 گوشت پر کھ گان اسما پھر پاجہ مپا نہ
 تار سوز تے پیا نشانہ نازک جگہ تر دھری
 عجز ناز کرے بے شوق دس نہ پیاں جانیں
 نظر انک صبر دیکھتے کیاں فات الہی
 نواہان جھوڑی شہر لڑے کر کر چارے

ایسے مل صدائے ایسے ہو جان افغامی
تختی تو کی بربر فتنہ نقش مطبعتی
یاد کچھ بیلانہ بکاحی حقیقت تو لڑی
لاؤندہ نہ کہہ سکتی تو کہہ چلے
کاں شامل ہوں بختیاش کد ادا کا دھوکے
جیوں شہر گنہگار کد اصل تادیب سے
دین پرستی کا فی سببی جاننا حق سارے
شعشعہ کی بے چینیہ لورے جگہ کے
تیرے عشق کا طرنا شہر چلے پڑا پا راں
مارن کھلے ہر تے کہ کہہ نہ آئے
دو دل دشمن خرم جاہل اکو قدس کلون
لاذنب پر بندہ ہالے کوئی کچھ کرے کر دے
وطنی جو وطنی اس لکھ اکو وطن دساؤں
جگر شجر حرم پر دے ہر دے سخن کچھ دے
جے گلے نہ نہ لادے لادے شاہ منصور
شیریں واقعویر بخور شیریں اندر باہر
کون اتھوئے تادے عاشق کچھ اس منزل آیا
شیریں سخن برابر سادہ بکری بھانہ فردا
ہوئے سننے عشق دی جان تیرا عشق بیکانہ

لورے لورے اندر پھینا ایسے لڑی سند اکھائی
نکسہ سہیل باد خیریں لورے گان شکر کھلے
بھلے عشق کی جان بھائی پتہ پتہ ایسے لڑی
اکھو لڑی نہ کہہ سکتی تو کہہ چلے
کھول دین فرہاد جے دافو کا کتہ پورے
حارہ کیوین سخن دے دے پتہ کس کھارے
سارے کچھ بیکانہ مارن چک دے گارے
سکھ جیوں بلبل کچھ نہ کہہ سکتی تو کہہ
چلے عشق کی لڑی کھلے کھلے کھلے
ایک کچھ بیکانہ کھلے کھلے کھلے
دے دے دے دے دے دے دے دے دے دے
جیسے کچھ بیکانہ کھلے کھلے کھلے
تھرے سخن تے دے دے کچھ کھلے کھلے
اکو نقش کھلے کھلے کھلے کھلے
عین سخن بیکانہ شوق کھلے کھلے کھلے
ہر دے شجر حرم پر دے ہر دے کھلے کھلے
دے دے دے دے دے دے دے دے دے دے
خدا کھلے کھلے کھلے کھلے کھلے
ہر دے کھلے کھلے کھلے کھلے کھلے

[illegible]

کچھ عشق حدیث چار سنی غداروں دلا
 لہر اس نے کہ سنیا ادبوں کے قیام
 دل تصدیق قرار زبانی تو دل بیان گدھی
 ابرو غمیل بلیک اگ اندھ جا دیا
 رکھ کھڑو کر باہر قبا حیر مستانی
 ایر اجابت دل نہ جائے جھڑ بھاریا فی
 کھل کھلانی شوقی چاروں پاں گھڑ دھبھند
 فدا فی ایشی قصور دای جوں جو غمیل دے
 شیراں شینیاں باشک ناگس کر لی بلیواری
 جھڑ بھڑاٹ والے من عاشق دیوں دیا
 تے پھر جھاتی آتے آتوں پے دیا دن
 بیوں لاچن کے آتے باہری دھیراں
 قلع قلع کرے زمانہ عاشق درد فرما د
 دن دلیر پیر اگر یہ رکھن بھی جو جھانی
 پر رکھوں ہر دگی روگوں پھر دس شکرا
 تن کرے دی قلع بنوں دم باد خیالوں
 تال جال دھال محبوبی اندھ لہر قوالی
 ایر پیا آگے سرور نہاں شوق دسک میل
 مانشاہ کر داسن میں پسر جھند نہاں

پھر کمر توں طلوع سنیا ظاہر جھڑ جلا
 ظاہر حکم شریف دلا توں زبان اسینا
 حسن میں نہایت قیام شوق مسدھانی
 اماں شوق مسدھ دس کچھ پیراں حسن ڈیا
 جہاں شوق جہاں بچاؤں کارن غیر نہاں اوہی
 دھڑ بھڑاٹ بر دم نہاں عاشق جانی
 شوق دسک پیراں شوقی شوقی پسر
 دھڑ بھڑاٹ بر دم جھڑ بھڑاٹ دسک
 ظلم نہ جھڑاٹ بر دم بے شکاری
 تیری ریت اپر پانچکا اپر رکھن کردوں
 پھر دھڑاٹ بر دم جھڑ بھڑاٹ دسک
 باہریوں نوں جھڑاٹ بر دم پانچکا
 شیریں رکھ قصور کا مل لڑوں دلی مراد
 دھڑ بھڑاٹ بر دم پانچکا پانچکا
 کجاشن دے عاشق باچوں ناہیں کچھ اٹھناں
 رکھ خیال کچھ طاقت نہاں مالوں
 تن طبع را آتے جھڑاٹ بر دم شوقی
 شاہ نور فرقت غمیل دھڑاٹ بر دم
 پھر دھڑاٹ بر دم پانچکا پانچکا

سویق تیریا خفیب بلند و مرداری نوری
 تو زانجا بفرمانده که پیون پشیم بیری
 با شجاعت با اطمینان بالیفت کاران
 با استوار با کرامت با امانت کمره
 اسماعیل بن حلیه حیدر بن تیش و سبله
 تو به سبب جنگ پیوسته پادشاه شیرین پلا
 و پیویداران سنگ شوق شادمانی

ایستاد و جاعاشی و فاطمه و فاطمه
 محمد بن تیش محمد بن تیش و فاطمه
 و پیویداران سنگ شوق شادمانی
 دیون انانیم و پیویداران سنگ شوق
 نال و سبب و سبب و سبب و سبب
 او کجا محبت الفت غیر کو دل و سبب
 لایق ترین فرمانداری و سبب و سبب

زاری کردن فرما در عشق شیرین

عشق محبت عجیب تقاضه کون کمره دلبران
 ایمن با ناز حسن محبتی جسمی نه قدم نکایا
 نه کج کج کج کج کج کج کج کج کج کج
 و چه فراتر از اس همیشه در کج کج کج
 راسته حیدر بر امان و در کج کج کج
 پس کج کج کج کج کج کج کج کج کج
 مانده که کج کج کج کج کج کج کج
 رحم منی که فی جفا سبب کج کج کج
 کج کج کج کج کج کج کج کج کج
 اسه و کج کج کج کج کج کج کج

چهره مار و سبب کج کج کج کج کج
 اسه و کج کج کج کج کج کج کج
 پادشاه و کج کج کج کج کج کج
 سینه سوز آبال سبب و کج کج کج
 اک کج کج کج کج کج کج کج
 و چه کج کج کج کج کج کج کج
 ناله کج کج کج کج کج کج کج
 کج کج کج کج کج کج کج کج
 شاه کج کج کج کج کج کج کج
 کج کج کج کج کج کج کج کج

پکریاز قبح نے خدے خانہ مل کھلوئے

پچنے بانوں گم ہو جانے اندر پلہ دھوئے

مکرزن مکار و حیلہ ساز

مکر فریب تل مکاروں دتاں بھلیا بھلیا
کہنا آقا خود کل میری میں سرخی لپاری
ساری دنیا اندر میںوں لائے رہا بد نامی
ایہ فریاد کھلا دے عاجز منگتا سائل غاری
مغر غار عشق دی سائیں تیز فدا دیاری
ایہ خیال بہانی اندر جے لود چھوڑے نامیں
وڈا مکر قریب بنائے میرے گھوڑا لاہو
شوخی چار منہ آج دیوان میرے سر پر دھتے
نان کہ عورت کا طیر سوئی تھی مکار پرانی
سوا بدن پر میں آئندے تھی بھلی میری
آکھن لگی میرے دہرے کہ دیو ایہ کاموں
دھی تیری بھی دھتیاں دانگوں میںوں پھنکے
در دربار شہنشاہ اللہ شاہ سلطان عزیزاں
نال غیری دیر کا لہجہ لگا سون جانوں
مہینے دنوں میرے تاش تک میری شکاری
آئندے مکر زکر کھڑی کی میں لکھ سناواں

دعوت بھجے بولیاں کی تان فرشتہ کھلیا
عاجز دے ذریعہ تاش تک تے دشواری
تک حاکم میری دوجہ حقیقت سمجھو خاص علی
یکسو شویا مارا لہجہ ساجنے خلقت ہماری
کیا ناس جس دی تھری چھپ کے دوزیری
مکرم کا یہ مکر لیا دے کرے اعلا تماش
شیریں نون تک پائیس لکھ سونے لکھواؤ
تک قیامت ظالم کہیں لوکی میوں رہا
افوں شکل شہادت ہو منہ چاہے تک سوانی
ظلم ظالم نہانہ نکد میں عمر حنیف پکیری
تک تیں تلمشہ سار نال مکر دے ماراں
دوسرے پات کال لانا کھو بس عورت دہلاری
عورت تیری لود لکھ پاسا کہے مکار تیراں
ماز فادہ کرانگی پوجہ غاری کہ ایماؤں
اتنا آکھ گئی آکھ باہر چھپے محبس دہلاری
مکر لکھ دھند نہاں پر کچھ قلم لکھاواں

قل کر آوے پڑ چو نکلا گھٹا لکھا لفظ بند چوے
 انھیں چو ریاں کیا کروندی چو ریاں تھے مگر
 دن تھے مگر نظم کماندا اسمہ افروزیں
 سو خزاں جے لڑیں رشتہ شیریں خاں پلاں
 پانی پانی پانی پانی پانی پانی
 بانی پانی پانی پانی پانی پانی
 جہاں یہ گلشنی گلشنی گلشنی گلشنی

کلمہ دل خیز دلی چرخ کی اکھڑ کے
کلمہ نیک کار لایق بیروں وچر گز اری
لے ولید فی کل دلائل طرف خرد و جلیان
کٹ پیا محمد رس تو ی باغ مشیر کملان
تیر دل اس گھلیا عین سن عاشق دلجانی
تاں مشیر رشتہ دیدن غدر نکلیا جاوے
میں مستور باقی عبادان عذر نہ میرا کافی

نوائے شدن فریاد عاشق بطرف کوسیار

عاشق دیکھ کر ہمت اڑا کر اپنے کلچر چھوڑنا
 اٹھ کر پناہ فرما دشتِ بانی شہنشاہِ عالم انامی
 کے لئے نام شیریں دعا عاشق تیشہ بکڑ کھوتا
 کے لئے نام خدا سچے دھڑ دھڑ بھیا چکاراں
 جہاں میں میدانِ پیادہاں کو اک اکلا
 پورِ خیال کے لہجے کو عیشِ عاشقِ مروتیکلے
 مروتِ جانِ جلاوتِ شوقِ مروتِ مروت کاٹی
 دل کا اندر شیریں دلا شوقِ دماغِ سوا یا
 اکبرِ ضیاءِ حیاتِ نر دیو کے دینے سے رکھا
 بہت مروتوں دی سکھو پناہ عاشق دیکھ کا

کس پادشاه و وزیر در چه محبت میسران
 حکم رکھ دیری دل دیکھ کے قری شامی
 کیا غفلت طاعتی باطل عنایت صحت
 کار نیکند مول نرسینا اکبر اند اند باران
 در چہ تصور نقشہ شیریں دم دم اللہ اللہ
 لاف شمع می پر بھیا جویں جلوه پر داسے
 برتن کی پروکھ معیت سر تے رکھ پانی
 سقاں اندر تیشہ لیا دل غفلت تیں چایا
 سخت پہلے بغیر داسا را مہن کوسے کامی
 کہے فرما دشریں دی خاطر و حق کسی نندانی

سحر و جادو رکھے مینوں اللہ حق تعالیٰ
 عشق و دعا کے نہ بہا پوچھی دن دن حبس ہوئی
 صفت اس کے دیکھو دنیا بے پرواہ الہی
 شیریں لعل حبشہ کی لعل کے مہیاں جلائی
 سیر کارن چندوں جانوں بے حد فارسی
 ساقی خلقت لہو بہتر اک اسد عشق
 شاہ سلطان جانی تاج زینہ غلامی
 بھری خاطر ہو اک پے دم دم یاد گرامی
 نگاہ بے پناہ دیکھو شہ پار جو فرے
 تیرا اقرار ہے ہر جا تری شاہی
 حسن جمال کمال شیریں و شیریں لعل بھریا
 پھر کہے کیا کوئی رنگ عشق پھر کہی دانگھا
 کھنڈ عشق لکھنڈ بھری ریش نہ کہا میں تیرا
 ترس نہ کر و عشق تو انان ہمیشہ اس تو ہے
 ایک کامیبت اسدی کردا بندہ چڑھایاں
 کرے بھکاری رنگ لکھنڈی سخت خیال خوری
 نگہ فرما و عشق دی سنے دگر کے کھل کھلوا
 محل چاہے عشق لکھنڈ لاریاں نہ خاندوں
 خدا آفرین اس کو کھلاں لکھنڈان محرم جانی

اسے شوق محبت اندر کھنڈان لکھنڈا
 حلقہ حرس باہر پوری سو سو شکل جانی
 ساری خلقت بھلاں وافر شہنشاہ و جانی
 اسے کارن عالم بھلا کر تو فرین سناں
 گزراں گزشت بہت پند و چوہن بھڑا دی لکھنڈی
 شاہ سلیمان بھنڈا لکھنڈی کھنڈا دی شاہی
 دلا جان حسن دی پیکر دین بھنڈا
 سے عینا بھنڈا کھنڈا چکے پھر بھی وجہ بھنڈا
 عاشق و طرب ہے لکھنڈی کھنڈے میرے
 ہر کد اندر نظر ہی آئے کھنڈے بھنڈا جانی
 دھپ پندراں لکھنڈی تیرا بھڑا لکھنڈی
 بھنڈے بھنڈے بھنڈے بھنڈے بھنڈے بھنڈے
 بہت کو بھنڈے بھنڈے بھنڈے بھنڈے بھنڈے
 جوی بھنڈے بھنڈے بھنڈے بھنڈے بھنڈے
 لکھنڈی بھنڈے بھنڈے بھنڈے بھنڈے
 بھنڈے بھنڈے بھنڈے بھنڈے بھنڈے
 لکھنڈی بھنڈے بھنڈے بھنڈے بھنڈے
 بھنڈے بھنڈے بھنڈے بھنڈے بھنڈے
 لکھنڈی بھنڈے بھنڈے بھنڈے بھنڈے
 بھنڈے بھنڈے بھنڈے بھنڈے بھنڈے

لکھنؤ بہارِ شقائقِ سن عشق نے دی

لکھنؤ بہارِ شقائقِ سن عشق نے دی

آبدانِ حضرت خضر علیہ السلام نہرِ فراد

جانِ ایہ نہرِ عشق والی سلام کی دیدار
نہرِ فراد داری والا آن وسیلہ ڈھکا
جھلی بدیلہ ای کے گئی خواں صی واری
پروشنِ خضر سرکشہ گئی پلنگ برنگے
بیٹھا حضرت خضر اپنی ملاپرسن نیلا
جود وسیلہ اسٹیل کچھ دیاری
انشاء ایہ لیا جوی سفرِ قعبہ لٹاں
وانگ فراد کی کہ قیہ حشر ازیتہ کریں
دن نے راتوں ذکر و خور و کسوی کا رگزار
تیشہ نال پہا پیر کی تیر گٹھیں یارا
کھایہ ترنگ مکھلا تیر کھڑیں یار داری
عشق کے شہتہ مار فنگ آسمان بندے
تکے مر اجی نوں پہا آگنی دھائی
ایند نہرِ فراد چوڑی حقیقت دھاراں
خضر پہا پر اہ عشق دنگ دلیری پچی
کے عطا فراد اپنی سنگ ادبیاں چلی

جان یکھاں نیا مفرطی صاحبِ شکر کاراں
تم کلیہ سمیت ملی جانِ قعبہ مرگا
پتے پتے زلیں پرستے لوہیہ ہار شامی
باں صطر فراد نہرِ قعبہ صحران چلے
نیل کو نشہ چھوڑے پانی بھیجا اب دوسلہ
حضرت نبی بخش حلائی میں سنگ زکاری
جان ایہ حضرت قلب سے بیٹھا ہسین نشیون
نفسِ شیطاں فراد پر دشمنِ نال اندر لٹیں
کیا خضر فراد جیے زنی عتیر کی کس ماری
چھٹے شکل یہ کم اکھڑا کوہِ بنویں دکھیا
کتی لہا شو مراد ہر سن لوں بار شیلی
عینسی چھوڑا سما گیا واہ داد عشق بندے
دلی مناد راقیہ کے دلیوں تخت آگنی
جن طرف لکھنؤ رہا عشق تیر پانی دیا لکھن
اکھ چکا کا اندر لکھن نہرِ ملیں تکی
نہرِ حریف ملیں کچھ لکھن لکھن دھار

سبحان نری حق قضا است نه جاندا یا یا
 جہاں رحمت فضل کہیں ہر کئی نعمت پاؤں
 تجھے قس دھانی ہو وہ وعدہ خورشید جانندی
 لکھ شکر اے دو گانہ و چہ در گاہ الہی
 واحد لا شریک لہ الا اللہ

شیریں نال زبان رسلی تیسرا تہلیل
 حسن ایداکرم کہ یا ایہا الس فریاض
 ہر گھڑی ہر گھڑی وقف کوئی ساری
 کدو امید کون آئی اکیل ہی تیں سوس
 کادینہ فیہا ہاں بیہایت پریت ہاری
 جہاں آس مید کہی نہیں سی چہ دلیلا
 یکا تیسیر دل اندو غلہ ہوسے لپہہ
 شیریں و سنگ رشتہ ہو وہ قول اقرار کہی
 حاضر تہ لاجلانی فراتار مکار پرائی

مگر چہ نہ اندوچہ تر آئے وہاں مگر جتا یا
 اد تہاں دھن تک مکاراں لگی مگر چلاؤں
 دھچک شہیدان پک امیدان ہوسے مرد سکارا
 کہند گئی بھیاں لکھد اتیوں کہنا نہ دنی
 بلکہ پیش پیغمبر آکھے سخن سچ بھیاں

فضل کرم دیا دار کیکے لطف احسان کیا
 فیر قہار نہ بھلیا جاکر شری طوق پھر اندا
 غضب و رحمتیں بجا شکل مانی اکھنڈ
 کہے فریاد نہ چلاؤں بجز ہفتیں تر کوئی ثانی
 اللہ اللہ اکھی جادواں رکھ شریں دا پہلہ
 حمد نہ تریف زیادہ کلمہ صلوات سبیلان
 بار خدایا میں ناں بھلا تیرے حق زیادے
 نال بھی شکر سپاس ہندی ایتھت بھار
 لا اقلہ من مکتوبہ اللہ منان کلوب پوسی
 نقل ح فضلون میرا تے ہو یا فضل غفاری
 اور ج کر دکھلائے مولانا سبیلان

ہر گھڑی سائے درہانہ رب کرے ادھورا
 چھا فکر لگی سنگھنے کی کرلی اس جانی
 کہی لگی جو قس عاشقوں نال مگر مکرانی
 ایتھت کھنڈ کھنڈ عظیم حق جہان سے آیا
 عاشق صادق سچا پاک لگی مار مکھون
 پر لکھ لگی بنائی سن قون پر خور دار
 پر پیغمبر و انگوں لعل لگی کل صہرتی
 بیاں دلیاں نہ دیکھت نہ داند ہرگز دواں

جھوٹا اور سیر منہ ملایا ہو کر کھنڈہ بندری
 شوق اسان نے کھلیا حضرت تیر پت لنگڑا
 محو غم میں تھوڑاں جھان بولی کھو گیا
 کچھ صیفہ شکلی پر لہو کر دے تا ابوری
 پھیلائے سونے جیوتی خزانہ خزانہ

ربن مل اصل حقیقت تیر کھڑی کھڑی
 تیر خندان پھر لہو ڈول کیا ساو ایسا
 جو قلم ہی سرور اسان غلامیہ چاہا
 تھوڑے کچھ کچھ کچھ کچھ کچھ کچھ
 تان پھیلا اس کچھ طیب کرم جو کچھ

مکمل اس دانش میں دی تھوڑی جھوٹی خبر

سنا کے فرماؤ توں دھوکہ دینا !

لسن میلان ملک منزل بھلائی جاؤ سرور
 آدم تھوڑا پھر تھوڑا دھوکہ کرایا جاوے
 شیخ غصہ میں دو بیت اچھوڑ کر لیا جاوے
 صابر تیر کرم لیا دھوکہ کرایا جاوے
 سیفہ ملک دھوکہ کرایا دھوکہ کرایا جاوے
 لے لے لے لے لے لے لے لے لے لے لے لے لے
 دیلا غم ملاپان الا جان ہوتا سرور
 انا اللہ وانا الیہ راجعون الاندی
 لہو کر کے کھلا آج اوین کرے بے دھوکہ
 رستہ دھوکہ کرایا دھوکہ کرایا دھوکہ
 پھر کچھ کچھ کچھ کچھ کچھ کچھ کچھ

آدم تھوڑا پھر تھوڑا دھوکہ کرایا جاوے
 شیخ غصہ میں دو بیت اچھوڑ کر لیا جاوے
 صابر تیر کرم لیا دھوکہ کرایا جاوے
 سیفہ ملک دھوکہ کرایا دھوکہ کرایا جاوے
 لے لے لے لے لے لے لے لے لے لے لے لے لے
 دیلا غم ملاپان الا جان ہوتا سرور
 انا اللہ وانا الیہ راجعون الاندی
 لہو کر کے کھلا آج اوین کرے بے دھوکہ
 رستہ دھوکہ کرایا دھوکہ کرایا دھوکہ
 پھر کچھ کچھ کچھ کچھ کچھ کچھ کچھ

جہاں عاشق دی کہیں پیاسخن لولا یلیدو
چند جانی توں جہاں دھڑکی داری جا پیدر
بھار کھا عشق دوشوق عشق مرد تو ہاں
عقل عشق دایہ دھڑکی اک جادو سن ناہیں
عشق کہیں میں مدد پہلے مارنے کہ کر سید
کروں دے دے نہ گزروں تیرے کھڑے کھڑے
اکل کہیں دی پر گزریوں مول پسند نہ آوے
کوئی دعا نہیں اتویں اترتا میر کھیندی
کہندی پیش نہ جادو میر کا دے یا لفسید
مجھ کو ہر کھوت والا ہی ولی اکرامی
اتنے نیش گنیش چند کھو دے کھڑے
تو بہ تو بہ لید کھڑے عشق مدد گواہوں
اودھرا سونیا دے کھڑے توں نہ کھو دے
میر اسماعیل اتھائیں قائب ہونا پوسی
خود لے سنگ میل ہو گیا آدم خوشیاں کھی
سار کا خلعت تلیں ملے کہیں عشق نہ باہاں

نقشہ باربر کے تو باندھتے تو من دار
تو خود سے قبل خود اچھی منزل بھرتی
اُس جہان کی سی لڑائی جلی ہو یا پودانہ
عقل کے یہ جاننے میں سو کر کے سائیں
لیکھا لکھ کر اس غلط فہم سے
سوی چاہی تو کس کی وہاں کوئی نشان ڈالی
جب تک کہ عاشق خود دنیا شیک نہ جاوے
جیل تقدیر ازل کی نہ تھوڑے بڑے غنڈے
اچھے کھیل تماشہ اللہ داد دہ کا درخیز !
راہی پور ضاع پری وچ کر دہ لڑ سدا
مہلت ہو کر دیکھ دیکھ م تلو تلو قدر ملے
وچے جلاں جدی جاری شوکارا پاؤں
دس شیریں لہلہ مار کر یہی چھند موت مقررہ
تو یہ دہ روزہ کھلا جڑی فصوح ہو گیا
شیریں سنگ فرادہ کو پانی لاشہ ترسی
دھرتی سار کا زہ کھا دے کوں میناں

مکار عورت دیشیریں دیاس جانا آتے

فریاد دی موت دی خبر سنانا۔ شیریں دامن جانا تے نشان داخل جانا

موئے گے دی خبر نہ کافی آملی گھر خا
 لکھتے تھے اندر سارے کلاں مہناں
 چھوٹا سا دھندلے لکھتے تھے سبھی
 کھتے تھے گھر کے گھر میں لکھتے تھے
 عمر جاتی گھٹا داند آگے جہاں بقا یا
 یا جہاں تھے ہر جہاں سبھی شہزاد
 چکر اسٹاپی چکی مانگتی رہا کو داجا دے
 پتھے شاہ سکا سید موضع دھیر پانی
 انجن نوں کہ تھکے دے تین سلس اس چلا
 سسج چاک سارے ملاں پتوں سج یا یا
 مرول پیسے جے کوئی تھیا موتوں کی نہریا
 دیر معلوم ہیا دیریں جاہر پت پھر یا
 آپوں جوگ پتے توں پتیا اجل پیا لہ
 نفع زلیں برابر تھے فرق پتھر نہ کوئی
 تنک مکالں جاہلیں خبر فشری کر دی
 اک شیریں نوں تھدی جا کے میں تھی مر جاوا
 عاشق تہ فرما دیا کمال و دیا تھی
 روح اسدا آگے دیا فیاض ترستی
 سن آہ گل اپنک اسد کھینے لگی گولی

کولہ سید سید رسالے کے دیوں میرا
 طبع جہاں تھکے ہو یا قسمت سبھی جانوں
 عالم فاضل عاقل بالغ بڑے حکیم پراسے
 کئی دے دے دے دے دے دے دے دے
 صبح مشابہ لکھتے تھے صبح رکھ یا یا
 اور کج جاکے دے لگا کئی عشق زیادہ
 لکھ دے سیدانی تھے داند جان پکڑے
 گدی لہن تھے ہی آدے کر داند زبانی
 خطرہ تو خیالوں کھیا لکھتے تھے جاکے
 نیم النسا سبھی بن کے بیل کوہ قاف پھر یا
 عشق نہ لکھتے تھے ہمارا جانکس دے یا
 لکھتے تھے دے دے دے دے دے دے دے
 بڑی تھے پتھر تھکے داند عشق داجا لہ
 سوجا سوجا تھکے دے دے دے دے دے
 تھی دوجی جو تھی آگے جاگوں پھر دیا
 کجوں لہاں سخن زبانوں تک حالت گبر اول
 جیتی تھی تھکے دے دے دے دے دے
 لکھتے تھے دے دے دے دے دے دے
 میں قربان تیرے دے دے دے دے دے

منا آنکه زین تو کی جویں بقلل جودری
لوکان کیا عشق دکان دایمیر حال خط لے
کوشش کرے کی کافی سار جود خدا گیرے
ہوش بھال جلیں شیریں کیا بار طوافل کردا
اوج بھی چلی اوج سے پاجدھر بار گھما فرا
تانی پھر تیت شیریں والی دامن گیر جود جاو
صفت تہو کردی ہیئت دس کیس دفتنی
کون جود دکانی کیجید عاروں دسنگی
سدری خلق حلقے نکا بیداروں سنگستے
محمد اسماعیل ہمیشہ رکھ گھلی داسا بیہ
پرست کی داسنگ کر کیا اشتغاف کر سی
دامن آسہ چھوٹیں نامیں محکم کہیں یا نا
سدا مل گھیر داسی قیامت جوالے
کون کھیرے پاؤں ہاراد موافد یاروں
علاہ بجان حقیقی رشتہ جوڑ پڑے ایک چہرے
مرکز کون انہا نون آکھیاہ رکھ ہر جانی
ہر شکل پر گھائی اندر آکون آپا لے
یہی امر شریعت پاؤں پاؤں من و چھائی
خانی ذات الہیہ جوفانی و جہر شہید ڈیرا

شیریں بھی آسہ چھوٹیں نہ گھلی داسی
میت کرے طوافل جلیں ہر طہر دوا لے
آسہ چھوٹیں جود داسی گھیرے شام سویرے
ماں چھل اس شہو نہی دہر عشق لٹا پیر دہر
قسم دای لاشہ اس شہو لعل عشق داندہ
پادشہی مہر جودے فدا مادی آکھ سناوے
بنی محمد شہر عالم لیا قیروہر سار
یہ کفن نشانی مایہ عشق رفاقت جہنمی
گورے یار جہان مودن جہ کھو جوشن گھنے
سید حشر کر گیا آپے تازہ شفاعت پایہ
جو فرما دجبت والے دامن ماند دھری
انشاء اللہ قبر تہو کر لکھ کر جہنم تارا
فی خلافت پہلاں جہنم دامن پہلا نالے
شیریں نون لے لڑیا عاشق تیکہ کل سندھوں
اک مہرے مہر جود جہاں جہنم دامن دے
چھوٹے پاؤں کوئی قوس لیاں داد کون تو قانی
مست انہا نون شہو لکھو قول قرآن حوالے
دعوت جہنم شہر فرشتی دس کیس دفتنی
سنگ قرآن شیریں دقتہ مکتا جہاں جہر

نہیں خاک برابر دونوں تہمرا غور قطب ابدال تہمرا یونہی صبریں قبر میں آتھیں جہاں ظہر پہلن نوری کھنڈے اپنے اپنے جگہ بے جا رکھو تا یا کھنڈے اور شیریں لاشہ پانی اتے تیاں سارے حق پر آتھیاں گوں سو بیا نی	سجھتی تھی مہر سوچ قبر میں ڈیرا یہاں صبر و صبریں نہ آتھیں قبریں ولی حضور یا تم کو انگوں میر قصوری جہاں تھاتی تھی انکھیں قہر و آنا گھر میں تھی نہ تھی نہ تھی نہ تھی نہ تھی پھر دیکھ جہاں نوری جہاں انسان تے تانی
--	---

لاشاں دی تجیز و تکفین حکم شاهی

آتے لاشاں واجبہ ہوتا

عالم کھوں کچھ قوی قبریں حرمت کشاؤ لکھ جاتی تھو نہ جا میر گز میریں دیراں عشق حسن اک جہاں تھی تھی تھی تھی تھی سارے دنیا کے عاشق نہ چھوڑن نہ ہارے اکہ تھو توں چھوڑن ناہیں دنیا پیچھے چھوڑ دی تاں اکہ دی خدا دانہ آن کھڑا تھن بالا دینا تھن تھو لاشاں اپر جہاں میر حضور نالی تھو لاشہ جہاں تھو سن تھو دنیا توں رکھو قبریں میر تھی پانی مٹا سارے تھنہ اللہ یا بچوں میں جہاں تھو سو کوں سنہالے	وہاں حکم لاشاں تھیں لاشہ بیٹے لاؤ عالم کھوں و کھو د کھری جہاں تھو قبریں امیر تھو میر برہمن کامل میر حضور موسیٰ و انکھیں تھو دینوں بہت تھو کھنڈے غسل دی لاشہ میر گز میر شہرت تھو انکھیں میر تھو لاشہ میر تھو یا کھالا پھٹی چھو تھو تھو تھو تھو تھو تھو پھٹی تھو تھو تھو تھو تھو تھو تھو کھنڈے تھو تھو تھو تھو تھو تھو تھو کھنڈے تھو تھو تھو تھو تھو تھو تھو
---	---

حق تعالیٰ تعظیم فرمائی تھی نہ اُلفت نہ محبت
 مر کے زندہ ہو جانے والی جس سے کون کہا فی
 ہر اک اسوں جیچہ میں پیچھے عارف بندہ
 اہل عقیدہ میں ہر اہل معرفت کے حکاموں
 زندیاں میں ان فرقہ نہ کافی اندیشہ

لکھ کر سنگ شہر میں لکھ کر ہر جگہ
 سوچ جانے اس میں جانیں میں دماغی
 بھروسہ بھروسہ میں ہر ایک تفاوت یہ کھڑا
 دلیلیں دی تفطیم کرینا پانڈا فیض تھاموں
 بلکہ قوت پر یوں قوت پھنکی ہے شکاری

در بیان خاتمہ کتاب شیریں فریاد

شکر الہیہ قصہ تم نوپا ہی قال بلکہ آتی
 آتی تو شہر آغیو سی سل تدابیر
 گرد و خاک صفت د حق میں اہل بھلاؤ
 انشا اللہ شہر حسابوں کا کرسی لکھ لالا
 بیسین منزل کھی والا کل پرش پیارا
 حسنہ نشر تیرے قہر میں تیری جان پی
 تل شفاعت منزل سارک پس مشرق
 جنت اند داخل کرسی یک امید دلیری
 حدوں دھندلار نہ کوئی پانڈا گاہ گیسو
 پر اُلوہ طرح رنگ و پانی دھندلکارا

اٹھ تاریخ از حج دی کھوجن آند پھنکی
 کامل ضرور دیتی کیم کتاب ساریش
 نزع قہر ہے وسیلہ حب ہی تن لاؤ
 دنیا بھروسہ جا اندر پیچھے کھی واپس
 رکھتے دی الفت دنیا تان باسین شہر
 جیسے یاد کر گیا سنو کہ کتاب پراسی
 دفعتاً تار جہنم کولوں سنگی بار کراسی
 فتنہ کی پکٹ پٹے پر دیں حد نہ میری
 بار شفاعت آمد ہر گتہ پار نہ لگن بریر
 مہاسفر حنفی کا لاکھن جو غبارا

محمد اسماعیل انصاری کلمہ آکھ رہا ہوں
 دنیا بھٹی پر جاؤںد رکھو چاہیے
 دو شہر جہن سہارا کچھ اللہ حق تعالیٰ
 پر جاؤںد رکھو رکھو تو لڑا مانے جاوے
 رحمت بدکاروں کچھ پھر کھیت ایمانی
 بار خدایا بدینہ رحمت چننا استغفار اسلامی
 لہذا میری طرف خاتون کوئی چھوڑے کہو سارے
 شامل رکھو جو شہر آباد بن کر خوش گوار
 جنت انصاریا قل کچھ جہن لوگ تھامی
 کھو عبادت پیچ دی منگو خود دعا میں
 تمل شفقت پاک محمد میں پیچے پائی گندے

رکھ رہا ہیں سلاطین کلمہ ایسے کلموں
 دیکھ کر غلط ہووندا ہے بعد شدہ اندر شریعت
 میرا غوث جیلانی سید شہت پناہی والا
 جو دین پر نیکیاں کھینچے دینت برکت
 مرکہ خاک خولے ہوئے ماریسی ایسے نشانی
 کو غلط تصور نہ رہا ہے تیرا راج مدامی
 ہائی پاپا تلو مری کا کل مرشد چارے
 شریعت کے فریاد دعا ندا مولانا شریعت
 جتن انسان فرستے تھے ایسا کھو حمد مدامی
 مرشد و اقبال انبیاء کرے خداوند سائیں
 انا اللہ نبی جہاں لکھے چکے مرشد

نیک اعمال نہ لے کوئی اکو اس حضور
 بددعا یا ہر شکل بدچہ نہایت بخش قصوری

تقریب مرزا سعید احمد بیگ فیاض (اردو پنجابی)
 سکند کھٹ واقع پنجپری تحصیل بھمبر

اُن کو تو جملن است و اللہ رحیم
 کہ شرف مشد نہ خاک اور بیخبر
 فضل حق است و کلامی اسماعیل

من ذہم اللہ شہتم این رفیم
 احمد علی خیر البشر
 نبیب اندر سخی اسماعیل

منوی کو پیکر چرخ غیب گفت
 هر که کمال و کمالیت او
 نام استادش مبدک آب تاب
 فضل ایزد را نماید او شود
 یادگار رقص شیرین نوشت
 هر کسی که دوست دارد این کتاب
 دست فکرم هرگز نکند غلام خواند
 شکر حق را بجا لایق شادی

اندر و سائل همه چرخ غیب گفت
 عشق و محبت و طبع کمالیت او
 این اندام بدین شود او به تاب
 تا که او در معینه طیب دل نهد
 شیرین سخن در قفله شیرین نوشت
 این غرض از این نیز هم خواب
 و در او طبعیت جسم ماند
 بر جهان ناله و خالق شدی

این دعا کردم این دم آه رفیق
 خدا سعاد اندر جهان دایم شفیق

ختم شد

از قلم منشی محمد اسماعیل و در میان رحمت علی ملک دربار
 خطیته سکه کند و تحویل نگیر
 ضلع میرزا (الله جو و کشیر)